

Rezistența la antibiotice amenință din ce în ce mai mult sănătatea umană

1. În fiecare an, decesul a 33 000 de persoane este consecința directă a infecțiilor cauzate de bacterii rezistente la antibiotice.

2. Problema pe care o reprezintă infecțiile cu bacterii rezistente la antibiotice pentru populația europeană este comparabilă cu povara pe care o reprezintă gripa, tuberculoza și HIV/SIDA la un loc.

3. Între 2007 și 2015, povara reprezentată de fiecare dintre cele 16 bacterii rezistente la antibiotice examinate a crescut:

- Numărul deceselor atribuite infecțiilor cu *Klebsiella pneumoniae*, o bacterie rezistentă la carbapeneme, o clasă de antibiotice de ultimă linie, a crescut de șase ori. Este o tendință îngrijorătoare, deoarece aceste bacterii se pot răspândi cu ușurință în unitățile sanitare dacă nu există măsuri adecvate de prevenire și de control al infecțiilor.
- Numărul deceselor atribuite infecțiilor cu *Escherichia coli*, o bacterie rezistentă la cefalosporine de a treia generație, a crescut de patru ori.

75% din povara pe care o reprezintă bacteriile rezistente la antibiotice în Europa o constituie infecțiile asociate asistenței medicale. Se impun astfel măsuri eficiente de prevenire și control al infecțiilor, precum și acțiuni de promovare a utilizării adecvate a antibioticelor în unitățile sanitare [1]

39% din această povară este cauzată de infecțiile cu bacterii rezistente la antibiotice de ultimă generație, cum ar fi carbapenemele și colistina [1]. Această cifră este în creștere față de 2007 și constituie un motiv de îngrijorare deoarece aceste antibiotice reprezintă ultima opțiune de tratament disponibilă. Atunci când ele nu mai sunt eficiente, tratarea acestor infecții devine extrem de dificilă sau, în multe cazuri, imposibilă [1].

Soluții pentru păstrarea eficacității antibioticoterapiei

Folosirea prudentă a antibioticelor în unitățile sanitare este esențială în lupta împotriva rezistenței la antimicrobiene. În spitale și unități de îngrijiri pe termen lung pot fi luate următoarele măsuri:

- Evitarea profilaxiei prelungite și inutile cu antimicrobiene;
- Folosirea pe cât posibil a antibioticelor cu spectru restrâns; [2]
- Dacă este posibilă, trecerea de la administrarea parenterală la cea orală; [3]
- Documentați întotdeauna în fișa pacientului indicația tratamentului antimicrobian, medicamentul, doza, calea de administrare și durata tratamentului; [2]
- Introducerea unor programe de gestionare cât mai responsabilă a antimicrobienei. [4]

Antibioticele în asistența medicală primară

- Dacă numărul de infecții cauzate de bacterii rezistente la antibiotice este în creștere, sursa de antibiotice noi nu este promițătoare;
- Consumul general de antibiotice într-o populație, precum și modul în care sunt consumate antibioticele, influențează rezistența la acestea;
- Experiența unor țări europene arată că reducerea numărului de antibiotice prescrise pacienților externi a dus la o reducere concomitentă a rezistenței la antibiotice;
- **Rețeaua de asistență medicală primară** este responsabilă pentru aproximativ **80% până la 90% din toate rețetele de antibiotice**, în principal pentru infecții ale căilor respiratorii;
- Prescrierea inutilă de antibiotice în cadrul rețelei de asistență medicală primară este un fenomen complex, dar, în principal, este legată de factori precum interpretarea eronată a simptomelor, nesiguranța diagnosticului și așteptările percepute ale pacientului [5].

Dialogul cu pacientul

În 2002, un studiu științific a prezentat o metodă de comunicare cu pacienții care a avut ca obiectiv eficientizarea modului în care clinicienii își pot gestiona consultațiile în ceea ce privește prescrierea medicamentelor pentru infecțiile respiratorii acute. [6]

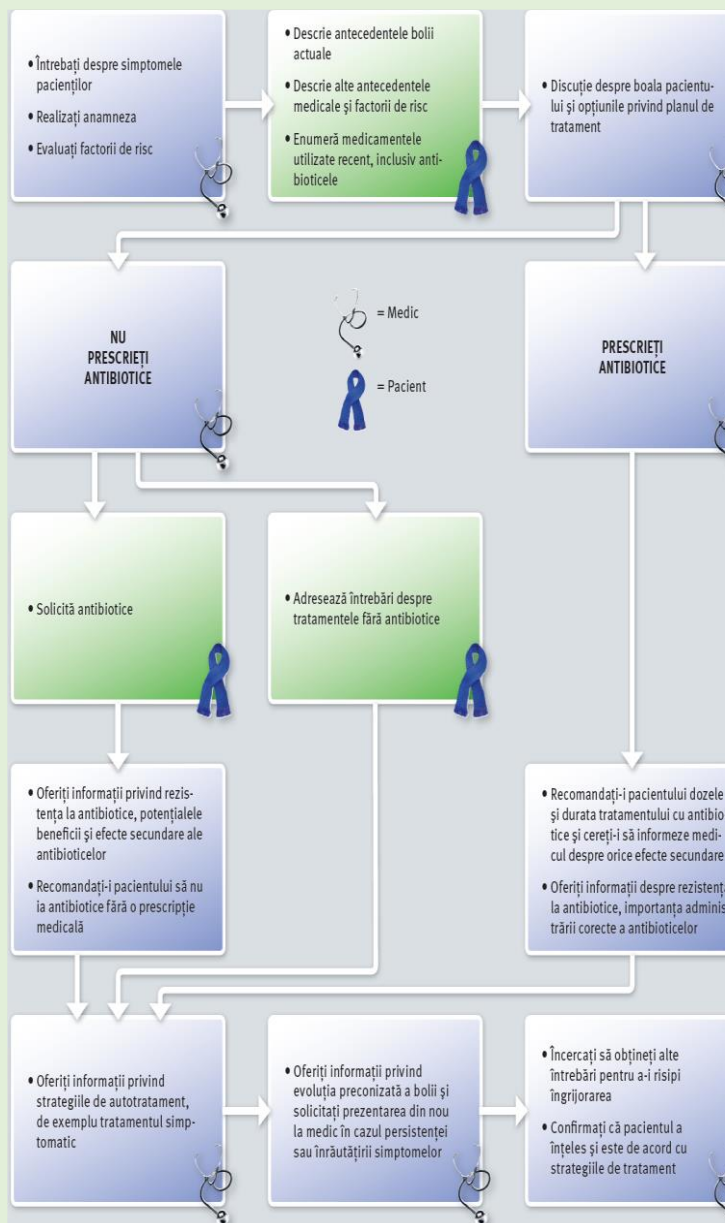
Metoda numită „solicită-oferă-solicită” este o metodă centrată pe pacient, adaptabilă la o gamă largă de situații clinice. Studiile clinice recente arată că introducerea tehnicilor avansate de comunicare pe baza acestei metode permite medicilor din domeniul îngrijirii primare să prescrie mult mai puțin antibiotic cu același rezultat în vindecarea pacientului. [6]

În plus, există dovezi că educarea pacienților poate determina reducerea ratei de revenire la consultații și a utilizării antibioticelor pentru infecții ale căilor respiratorii. Utilizarea unor materiale de informare a pacienților în timpul consultațiilor poate contribui la respectarea strategiilor impuse de tratament. [6]

Bibliografie

- [1] <https://documentcloud.adobe.com/link/track?uri=urn%3Aaaid%3Aascds%3AUS%3A7e9ce9c-31bb-4fed-8468-48cab877e567>
- [2] <https://antibiotic.ecdc.europa.eu/ro/informati-va/mesaje-cheie/mesaje-cheie-pentru-profesionistii-din-domeniul-sanatatii-din-spitale-1>
- [3] <https://antibiotic.ecdc.europa.eu/ro/informati-va/mesaje-cheie/mesaje-cheie-pentru-profesionistii-din-domeniul-sanatatii-din-spitale-5>
- [4] <https://antibiotic.ecdc.europa.eu/ro/informati-va/mesaje-cheie/mesaje-cheie-pentru-profesionistii-din-domeniul-sanatatii-din-spitale-0>
- [5] <https://antibiotic.ecdc.europa.eu/ro/informati-va/mesaje-cheie/mesaje-cheie-pentru-medicii-din-asistenta-medicala-primara>
- [6] https://antibiotic.ecdc.europa.eu/sites/eaad/files/documents/Primary%20care%20-%20Patient%20dialogues_RO.pdf

Metoda “solicită-oferă-solicită”

Material realizat în cadrul subprogramului de evaluare și promovare a sănătății și educație pentru sănătate al Ministerului Sănătății - pentru distribuție gratuită

Ziua Europeană a Informării despre Antibiotice

18 noiembrie 2019

Acest pliant se adresează profesioniștilor din sănătate

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII

INSP

CNEPSS

CENTRUL NAȚIONAL DE EVALUARE ȘI PROMOVARE STĂRI DE SĂNĂTATE

CENTRUL REGIONAL DE SĂNĂTATE PUBLICĂ BUCUREȘTI